

İNTERNET YAZARI

Üsküp'ten Karaçi'ye

Taha Kılınç
İnternet Yazarı

Abone Ol

23 Şub 2019, Cumartesi

PAYLAŞ

Türkiye'de çok partili dönemin ilk hükümetini kuran Recep Peker, 7 Ağustos 1946'da başbakanlık görevine başlamıştı. Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'yle Başbakan Peker arasındaki gerilimin damgasını vurduğu bu dönem, aynı zamanda Türkiye'nin dünya ile temaslarının da sıklaştığı bir zaman dilimiydi. Örneğin, henüz kurulmuş bulunan Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Organizasyonu (UNESCO), Türkiye'nin de aktif biçimde oluşuma katılmasını istemişti.

Bu çerçevede, 1947 yılının ağustosunda UNESCO'dan Ankara'ya yazılan resmi yazıda, edebiyat ve sanat dairesi başkanlığına bir Türk aday önerilmesi istendi. Kabinede, bu vazife için meşhur şair ve edebiyatçı Yahya Kemal Beyatlı'nın ismi gündeme geldi. Ancak Başbakan Recep Peker ve Dışişleri Bakanı Necmettin Sadak'ın aklında, Yahya Kemal için başka bir makam vardı:

O yaz İngiliz yönetimi, "Britanya Hindistan'ı" adıyla anılan Hint Alt Kıtası'ndaki dev sömürgesini iki ayrı devlete bölmeye karar verdiğini açıklamıştı. Ardından, 14-15 Ağustos'ta Hindistan ve Pakistan adlı iki bağımsız devlet ortaya çıktı. Pakistan, Müslüman çoğunluğa sahip bir devlet olarak İslâm dünyasının desteğine ve ilgisine ihtiyaç duyuyordu. Türkiye, bağımsızlığının akabinde Pakistan'ı hemen tanıdı, iki ülke arasında diplomatik münasebetler tesis edildi. İşte Peker ve Sadak, Asya'nın bu yeni Müslüman ülkesine gönderilecek ilk büyükelçi olarak, sevdikleri ve güvendikleri Yahya Kemal'de karar kılmışlardı.

Paris'teki gençlik yıllarında ünlü "Ecole Libre des Sciences Politiques"de dış politika derslerini takip eden Yahya Kemal, ana dili seviyesindeki Fransızcasıyla dünyayı yakından izliyordu. 1922'deki Birinci Lozan Görüşmeleri'ne müşavir sıfatıyla katılmış, 1926'da Varşova (Polonya) büyükelçisi tayin edilmişti. 1930'da Lizbon (Portekiz) büyükelçisi olan Yahya Kemal, eş zamanlı olarak 1932'ye kadar da Madrid'de görev yapmıştı. Yurda döndükten sonra dış politikaya ilgisi

devam eden Üsküplü şair, 1946 seçimlerine kadar çeşitli şehirlerden milletvekili seçildi. Kendisine Pakistan büyükelçiliği görevi tevdi edildiğinde, emeklilik yaşı çoktan gelmişti.

9 Şubat 1948'de Pakistan'a gitmek üzere Ankara'dan ayrılan Yahya Kemal, trenle ulaştığı Basra'dan, vapurla Pakistan'ın o dönemdeki başkenti olan Karaçi'ye hareket etti. Beş günlük çalkantılı bir vapur yolculuğun ardından Karaçi'de limana çıktığında, tarihler 21 Şubat 1948'i gösteriyordu. Pakistan'ın kurucu lideri Muhammed Ali Cinnah ve diğer yetkililer tarafından oldukça sıcak biçimde karşılanan Yahya Kemal, kısa zamanda edebiyat ve tarih bilgisiyle muhataplarını büyüledi. Sadece Pakistanlılar değil, ülkedeki yabancılar da Yahya Kemal'e büyük hayranlık duymuştu. Karaçi, ertesi yıl yaş haddinden emekliye ayrılan ünlü şairin son görev yeri olacaktı. Buna rağmen, Pakistanlılar nezdinde unutulmaz bir yer bırakmayı da başaracaktı.

Üsküp'ten Karaçi'ye sık bir selam şeklinde başlayan Türkiye-Pakistan ilişkileri, 1954'te önce hükümetler daha sonra da ordular arasında imzalanan seri anlaşmalarla, "stratejik ittifak" seviyesine yükseldi. Türkiye'nin Keşmir meselesinde Pakistan'ın yanında yer almasını Kıbrıs meselesinde Pakistan'ın Türkiye'ye desteği takip etti. 1965'te Hindistan'la Pakistan arasında yaşanan ikinci büyük savaşta da, Türkiye Pakistan'ın yanında yer aldı. İki ülkenin yakın işbirliği, günümüzde de İslâm dünyasındaki en sağlam siyasal ittifaklardan biri olmaya devam ediyor.

***

Konumu, potansiyeli ve tarihsel derinliği itibariyle, Pakistan bugün bölgedeki hedef ülkelerden biri. Afganistan'la devam eden sınır ihtilafı, Hindistan'la ta başından beri süren Keşmir gerilimi, Çin'in bölgeye yerleşme iştahı, İran'ın yayılmacı politikaları, silahlı hareketlerin meydana getirdiği sarsıntılar, Suudi Arabistan'ın (açıkça Türkiye'ye karşı) Pakistan'ı yedekte tutma isteği... Ve tüm bunların üzerine ekonomide çalan alarm zilleri, şu anda Pakistan'ın muhatap bulunduğu başlıca mücadele alanlarını oluşturuyor.

Türkiye, Pakistan'ı ve onun Türkiye'yi samimiyetle seven halkını yalnız bırakmamak sorumluluğuyla karşı karşıya. Ancak coğrafi uzaklık başta olmak üzere, birçok nedenle, bu sorumluluğu yerine getirmek için daha fazla gayret ve sabır göstermek gerekiyor. Bu anlamda, FETÖ okullarının sürpriz bir biçimde Türkiye'ye devri, İslamabad'ın Ankara'ya gönderdiği içten bir selam olarak okunabilir.

***

Tarihi elbette geri döndürmek ve yeniden yazmak mümkün değil. Ancak Hint Alt Kıtası'nın manzarasına bugünden bakınca, şu soruyu sormak epey anlamlı: Hindistan bölünmeseydi ve ortaya üç ayrı devlet (1947'de Hindistan ve Pakistan, 1971'de de Bangladeş) çıkmasaydı, günümüzde Asya Müslümanlarının siyasal potansiyeli ne durumda olurdu? Böyle bir varsayımda, Hindistan'ın Müslüman nüfusu bugün 500 milyonu aşacaktı. Müslümanlar açısından, kendi arasında çekişmeli ve çatışmalı devletlere bölünmek yerine, tek bir ülkede

birlik ve beraberlik mücadelesi vermek, herhalde çok daha mantıklı ve makul olacaktı. Ama o tarihlerde bu netice kestirilebilir miydi? Bu da kolay bir iş değil.

Tarihi geri döndürmek ve yeniden yazmak mümkün olmasa da, yaşanan tecrübeden çıkarılacak dersler elbette var. Geleceğin Müslümanlarının bugünleri etraflıca okumalarını ve kendi zamanları için bu kıssalardan hisseler çıkarmalarını temenni edelim o zaman.

#Recep Peker

#İsmet İnönü

#UNESCO

#Yahya Kemal Beyatlı

#Üsküp

#Karaçi

PAYLAŞ

05 Mar 2022, Cumartesi

Asil düşman

02 Mar 2022, Çarşamba

Test sahası

26 Şub 2022, Cumartesi

Kırım'ın hafızası

TAHA KILINÇ TÖM YAZILARI

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

MOBİL UYGULAMALAR

Apple

Android

Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Yerel Haberler

Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

bip Bip / +90 530 846 00 00

f Facebook

Instagram

Twitter

G+ Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamlı, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

